

כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין

פה.

עין משפט
נר מצוה

מז א מ"י פ"ג מהל'
עירובין הלכה כג
טוש"ע א"ח סי' שעו סעיף
ב:
יז ב מ"י שם הלכה ז'
טוש"ע שם סעיף ג:

רבינו חננאל

בבשר (שארן) [שבת] שח
וצחירות, מופלג מכולת
הוא בארבעה ומכחלו זה
בארבעה, והבשר באמצע
הוא מוציא זו לה
השואה ומכללו הוא מוציא
וזין כל שהוא וממלא. ורב
היהודי ידידי אמר אבי
ר' יוחנן ר' יו. אמר אבי
ר' יוחנן דרב יהודי דשמואל
היה, ורב דרב אמר רב דרב
אין אדם אוסר על חברו
דבר ואפי' קניא לה
דבר. ורייק קניא לה דבר
שמואל היה. זה מוציא
כל שהוא וממלא.
שעמם דאפיקו זין זה לה
אפיקו זין אסור לבריה
שמואל שעמם אפיקו זין
זה לה. ורייק קניא לה
דבר ואפי' קניא לה שחירות
והוא חרובת מניין, זה
משמשמש (לו) בסמוך לו
זה יריקה זה משמשמש
בסמוך לו על ידי וריקה,

בַּר שֵׁבִי שְׁנֵי חֲצִירוֹת מוֹפְלָגַת מִכּוֹתֶל זֶה ד' ב'. פִּירֵשׁ בְּקוֹמָתוֹ
שֶׁשׁ בֵּין שְׁנֵי חֲצִירוֹת כְּעֵין מִצֵּי קָטָן וְאֵין לְיֹרֵד פְּתוּחִין לוֹ
וְהַצֹּד בְּאִתּוֹ הַפֶּקֶס זֶה מוֹלֵא זֶי כֹל שְׂאֹל עַד לְצוּר וּמִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ חֲלוּטוֹ
וְכֵן לִדְכִין דִּמּוּפְלָגַת ד' לֹא שְׁלֵטִי בִּיה לְאֶסֶר זֶה עַל זֶה וּמִשּׁוּם
שֶׁאֵל בְּרִית לְצִדִּיק לְחִיבָה דְּמִצֵּי זֶה

בור שבין שתי חצירות מופלגת מכותרת זה
ארבעה ומכותרת זה ארבעה זה מוציא זיו כל
שהוא וממלא וזה מוציא זיו כל שהוא וממלא
ורב יהודה דידיה אמר אפילו קניא אמר ליה
אביו לרב יוסף * הא דרב יהודה דשמואל היא
דאי דרב *⁶ הא אמר * אין אדם אוסר על
חבירו דרך אויר ודשמואל מהיכא אילימא
מהא * דאמר רב נחמן אמר שמואל גג הסמוך
לרשות הרבים צריך סולם קבוע להחזירו
דילמא כדרך פפא אלא מהא זה מוציא זיו
כל שהוא וממלא וזה מוציא זיו כל שהוא
וממלא טעמא דאפיק הא לא אפיק אמרינן
אדם אוסר על חבירו דרך אויר ודרב מהיכא
אילימא מהא *⁷ שתי גזוזטראות זו למעלה
מזו עשו מחיצה לעליונה ולא עשו מחיצה
לתחתונה שתיהן אסורות עד שיערבו *⁸ ואמר
רב הונא אמר רב לא שנו אלא בסמוכה
אבל במופלגת ארבעה עליונה מותרת
ותחתונה אסורה דלמא שאני הכא דכיון
דלזה בוריקה ושלושול ולזה בשלושול
לחודיה כלזה בוריקה ולזה בפתח דמי אלא
מהא דאמר רב נחמן אמר רבי אבוח
אמר רב * שני בתים ושלוש חורבות ביניהם
זה משתמש בסמוך שלו על ידי זריקה
זה משתמש בסמוך שלו על ידי זריקה
והאמצעי

הבור לחצר מציאין דרך מלמעלה מי' דלוי מקום פטור כדאמרינן בשמעמין שני בתים משני ידיו רשות הרבים דמותר לזרוק מזה לזה: **דילמא כדרב פפא**. כדומתא וסודרנא מעיקרא סלקא דעמיה דאיירי בתשעות כבדים לאותן אין רביילן להתקרב לכתלים דמשתמשין בנז ע"י וזיקה כגון אותם שמפשיילן משאות במקלות על כתפיהם וכשרואים לכתח כמתפס על הגג ויש הפסק ד' מן האויר ולגב ומשני כדומתא וסודרנא שווא דבר קל ורביילין להתקרב לכותל ולגב ואלא הוי דבר אור:

שני בתים ושלש חורבות ביניהם. פירש בקונטרס שאין לחורבות
בעלים אלא בני הבתים האלה משמע דסבד דאם יש להם
בעלים לאוסרין אותם הבעלים על בני הבתים אע"ג דאינם אוסרין
את החזק ואת המצוי שפסחוץ להם דק"ל כרזי יהודה דבית הכזב
אינו אוסר ובפירקין ^א נמי פסקין כר"י דלמך דירה בלא בעלים לא
שמה דירה מכל מקום בצוהה מיהא אסור לנטול ובסוף הדר (ע"ל
פ"ד טז.) פירש כן בהדיא גבי דילמא אחי לאפוקי מאני דבתים לחורבה
פירש והרי רשות אחרת היא שיש להם בעלים ובמצוי לא נשתתפה
שאינה אוסרת כדנתיא לע"ל ^א אינה אוסרת אלא מקום דירה בלבד
דהיינו מקום פיתא או מקום לינה והא דשרינן הכא להשתמש בסמוך
לו אע"ג שיש לחזירו כמו כן חלק בה אינו אוסר על זה כיון שגם לזה
יש חלק בה דשניהם שותפים בשלשתן ואינם אוסרין זה על זה
אם הסמוכים כיון דהוי לזה תשמישו נגזח ולחזירו בקשה ובשתי
מוצטרפות סוף פירקין עשו לתתוניה סלקון נפשיותה בעליונה
אוסרין את העליונה חף על פי שעשו אותה צדשותות ויש להם
חלק בה ואין נראה לר"י לעשות דירה בלא בעלים דירה לחאזין
לאסור לנטול בתוכו ואור"י דהא דלמרינן צוקן הדר דילמא אחי
לאפוקי מאני דבתים לחורבה מיירי בחורבה הפתוחה לבית ומיירי
שאותו בית פתוח ללד אחר ואינו רגיל במצוי ^א ולכן אין המצוי
ניתר בלתי וקורה משום בית אלא משום חורבה ומיירי שפיר
הכא בחורבות שיש להם בעלים וכיון דלא דיירי בהו לא אסרי:
לינא

צור שצין שדי חזירות. הפרודות זו מזו ומפסיק ציינה כעין מצי
קטן ואין דיוורין פתוחין לו והצור באותו הפסק מופלגת מכותל זה
ארכובה ב'. דלי לאו הכי (ה) דמופלגה הוי תשמיש צנחא והוי כמו שהצור
חלפה בחצר זו וחלפה בחצר זו שרשות שניהן שולטת זה ותמן במתני^א
הדין שצין שדי חזירות אבי מולטין

צור שצין שתי חצירות אין ממלאן הימנה בשבת שזה אוסר על זה עד שיערבו או עד שיעשו מחילה תלויה בצבור כך השיב ר"י: זה מוֹזֵיא זיו כל שהוא. שמאלו עד לצור וממלא דרך לזנו וכן זה דקיון דמופגת ד' לא שלטי ביה לאסור זה על זה ומשום שיהא רשות לשניהן במבוי נמי ליכא שאין דיוריהן פתוחין לחצר לנאת ולנא ברגל ואין תשמישתן בכך אלא דרך חיר. ובזין הוא דזו נמי לא ליבצי אלא משום היכר בעלמא שלא ישתמשו בדרשות אחרת של שנים בלא יעירבו משום הכי מתקני הכה פורתא ודכוותה אחרת בנחשכות שבת בצפרק הורק (דף פ:) ספניה רב הונא אמר מוֹזֵיא הימנה זיו כל שהוא וממלא ומוקמין לה התם דאינו אלא היכר בעלמא דלא ליימי לטלטולי מכרמליית אחרת לה"י ויס לגבי מילוי ס"ל לאור כרמליית היא אלא קרקעיתא דאלו דרמא דמיא מקום פטור הוא דמיא כמאל דליתנהו דמו: אפינו קניא. דלא מינכר כולי האי שרי: ווא דרב יודא. דבעי תיקון כל שהוא: דשמואל היא. משמואל רביה גמר לה דלריך תיקון קלח: דאי דרב. דהוה אמר רביה מיניה על גמר לה דלא אין אדם חוסר על חצירו בתשמיש מופלג כזה שצריך לזרוה דלי בצויר ד' טפחים ואפילו

קניא לא נרקי: ודשמואל מהיא. ומאיו מימרח דשמואל סלקא דעתיה דאבי למשמע דרב יהודה מדשמואל גמר לה. סלקא דעתך השתא דכי שמעה אבי להא דרב יהודה מילתא באנפי נפשיה שמעה אמר רב יהודה בור שצין שמי תצירות מופלגת ארבעה מנאן ומנאן זה מוציא קנה כל שהוא וממלא וכו' ולא שמעה בהדיא הא דשמואל דאי עלה דהא דשמואל דזיז כל שהוא שמעה אבי להא דרב יהודה מאי תיבעי לן דשמואל מהיכא הא הכא שטעמינן שמואל בהדיא דבעי תיקון: גידי פוטס קבוע. ואי לא בני רה"ר אכרי עליה דרב דאור שאין יגן זה ראי לתשמישן אלא"כ וזרקין עליו שום דבר דסתם דר"ר איכא חפופי סמוך לכתלים ומתרחקים על כרחן: דינאא דדרב פפא. שתשמיש גמור הוא להן בכומתא וסודרא [פד]: אלא מהא כו'. דאבי שמעה לדרב יהודה אמילתיה דשמואל והכי קאמר אבי הא דבעי רב יהודה קניא משמואל גמר לה דבעי תיקון ואחא לאשטעמינן דשמואל רביה לאו זיז דוקא אמר דכיון דלא בעי זיז ד' דהא זיז כל שהוא אמר לייף רב יהודה מנייה דה"ה לקניא: ודרב מהיכא. שמעינן דאין אדם אסור על חצירו דרך דאור: אלא בסמוכה. שאין עלינוה משוכה מכנגד התחמונה במשך הכותל ד' טפחים ואע"ג דגבוהה ממנה עשרה רב לטעמיה דאמר [פג]: לזה בשלשול ולזה בזריקה שניהן אסורין דתשמיש דשלשול וזריקה חשיב תשמיש אצל במופלגת מכנגדה ד' כיון דאין לתחמונה כאן אלא תשמיש מופלג במשך והו אור ואלו תשמיש הוא. לא מצינו לשון הפלגה בש"ס בגבזה אלא ויבשקת דמתן במתניתין [שס] דנ"א בסמוכה כו': שאני הא דכיון דלוח. בזריקה אור וזריקת גובה ושלוש ולזה בשלשול לחודה שמשלשל דלי לים: כלום נפחה גובה בזריקה דמי. אצל בור דהיינו ששון בהפלגה לעולם אימא לך דאסרי: וג' חורבות ציניהן. מחילות פרוצות זו לזו ואין בהן דיורין ואין להן צעלים אלא בני הצמים האלו ויש חלונות בצמים פתוחין לחורבה: וה משמט. בחורבה הסמוכה לו דרך חלונות ע"י וזריקה הואיל ואין לו בה תשמיש גמור בחול שאין לו בה פתח פתוח לא אלא חלון אין פירטא המחיצה אסרת ומותר להשתמש בחולה הוא אילו יכול להשתמש דרך חלון למרחוק אלא ע"י וזריקה ותצירו אינו אסור עליו ואע"פ שדשטמך דב בחול בזריקה אור שאין לו עליו תשמיש אלא ע"י אור אצל בסמוכה לחצרו לא ישמך

(א) [לקמן פח.], (ב) [לעיל
פד.], (ג) [לקמן פז.],
(ד) [לקמן פח.], (ה) [לקמן
דף פו.], (ו) [דף פו.], (ז)
עב.],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה צור וכו'
דמופלג ארבע' הוי:
(ב) ד"ה אלף בסמוכה וכו'
אלף בהמשכה כדמנן:
(ג) תוס' ד"ה שני וכו' ואלו
רגיל צמזוי זה ולקך:

גליון הש"ס

גמ' א"ל אב"י לר"י הא
דר"י דשמואל ה"א. לעיל
דף ז ע"א יבמות דף יח
ע"א כתובות דף יב ע"ב: